

REDACTIA

Deák Ferenc-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 1 an 20 cor.
 2 an 10 "
 3 an 5 "
 4 an 2 "
 de Duminică pe an
 4 coroane.
 pentru Românii și străinii
 pe an 40 franci.
 scrisorile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferenc-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Brisori nerofrancați nu se primesc

Ioan I. Papp ales episcop. — Hamsea căzut.

Popor Român din Eparchia Aradului!

Vestim fie bucurie: Sinodul Aradului a ales Joi episcop pe protosinCELUL Ioan I. Papp, care slugește bisericii noastre de 34 ani și de zece luni a condus, ca președinte al Consistorului, în vremele aceste grele, afacerile eparchiei veduvite.

Treizeci și șase voturi s'au dat pentru I. I. Pap, față de 20 voturi pentru Hamsea. O ședulă a fost albă.

ProtosinCELUL I. I. Pap n'a umblat încă vlădicie. Cum zice Românul — el nu s'a gândit să ajungă vre-o dată, să puțin cu un an înainte de aceasta, să Era mulțumit că poate îndeplini cinstre locul pe care-l ținea d'atâția ani. Imprejurările așa au adus însă în mine, că în aceste vremuri de urgie, străinul se năpustise asupra bisericii noastre, Sinodul într'insul să alege pe bărbatul care să conducă naia bisericii prin furtunile grele.

Așa răsplătește Dumnezeu pe omul răscălmăcit și care n'a umblat în calea dreptăciunilor...

Hamsea a alergat însă după vlădicie și întovărășitu-s'a cu toți străinii de neamul și biserica noastră. Numai din dor-doar va ajunge ales. Stăpânirea din Budapesta și jupanul comitatului, dar toate foile ungurești și căți au vot toți, doritu-l'au de par-că ar fi să sângereze lor și chemat să spargă biserica națională română, peste ruinele căreia să se ridice un Babilon.

Cinste și mărire însă celor din Arad, cari nu s'au lăsat nici înfricați de săgețile stăpânirii, nici ademeniți de banii ori făgăduelile nimărui, ci gândindu-se la binele bisericii numai, și-au dat votul.

Uneltiri josnice se puseseră la cale pentru ca Mangra să n'ajungă episcop, deși cu însușire nemaî vâzută l'am ales.

Biserica a respins însă și a treia oară pe Hamsea și ales-a pe cel căruia cu dragoste frățescă Mangra i-a înmănat Mercuri seara candidatura.

Insemnătatea acestei alegeri au marturisit-o chiar foile ungurești, cari toate așa au scris: dacă nu va fi ales Hamsea, ori cine altul se alege, cu ajutorul lui Mangra, nu este pe placul ungurimei, nu este înspre țaria ideii de stat și nici după dorința stăpânirii din Budapesta.

Este însă înspre cinstrea poporului român, căci datu-s'a dovadă strălucită despre hotărârea noastră voință de a sta pe un zid când vedem abătându-se mejdia peste sfânta biserică română națională.

Trăiască Sinodul eparchiei Aradului.

In ajunul alegerii.

Mercuri seara deputații sosiți să aleagă episcop au ținut sfat. Cei, cari în rindul trecut au votat cu Vasilie Mangra, s'au adunat la „Crucea Albă”, unde sub presiunea d-lui Dr. N. Oncu și secretar fiind Russu Șirianu s'au sfătuit asupra stării de lucruri ce trebuie deslegate, spre binele bisericii, prin alegerea de episcop.

După ce au vorbit mai mulți înșf dintre cei 33 cari au fost de față, cu toate glasurile s'a hotărât candidatura P. C. Sale protosinCELULUI I. I. Pap, președinte al consistorului, bărbat care slugește bisericii de trei-zeci și patru ani deja, și dela care cu toții așteaptă lecuirea relelor ce bântue Eparchia.

Se și alege o delegație de 12 deputați sinodali cari să se ducă la Curtea episcopescă, și să-i facă îndată cunoscut că cei 33 deputați l'au candidat și pe cuvântul lor de onoare s'au legat să-l aleagă episcop.

Tălmăcitor al dorințelor deputaților a fost Magnificența Sa dl vicar J. Mangra, care a ținut o vorbire cuminte și petrunzătoare.

P. C. Sa protosinCELUL I. I. Pap răspunde cu aceeași dragoste și inimă deschisă. Primește cu recunoștință candidatura și zice că dacă, cu ajutorul lui Dumnezeu și bunăvoința deputaților, va ajunge episcop, mintea și inima sa va fi a bisericii, străduindu-se din toate puterile să întărească așezămintele bisericești și școlare, cari sunt chezașia vieții noastre ca popor. Va căuta să aducă pacea între frați și să păzească biserica și de sguduiri venite din afară.

Cât despre cealaltă tabără, a „neamurilor” și a francmasonilor, după cum scrie „Aradi Közlöny”, ea s'a adunat la Milleniu, „cam vre-o 25 la număr”, scrie aceeași foaie, unde au hotărât să nu se lase, ci să încerce și a treia oară marea cu degetul.

Români mulți au venit de altfel încă de Mercuri în Arad. La „Vas” abea mai încăpeau în sala mare și în cafenea. Aici se adunaseră „mangriștii”. Dincolo, la Milleniu, unde tonul îl duceau francmasonul Beleş, Todor Botișel și Cicio (Măglaș s'a scuzat că e departe), la vre-o trei mese erau „hamsiștii”.

Peste noapte cei mai de aproape ai candidatului Aug. Hamsea se zice că au încercat, cu diferite mijloace („Függetlenség” scrie că și cu de cele sunătoare) să facă pe unii a vota cu Hamsea.

In biserică.

Joi dimineața sute de țerani fruntași de pela sate s'au înfățișat să ia parte la slujba din biserică. Puțin au putut să între însă, deoarece ce n'aveau bilete, aceste date fiind de ieri, în primul rind preoților și învățătorilor. Nici aceștia nu au putut să între însă toți.

Liturghia.

La liturghie a slujit P. C. Sa protosinCELUL Dr. Eusebiu Roșca, mandatar al I. P. S. Sale Mitropolitului, asistat de protopopii P. Miulescu, C. Gurban, Elie Moga și V. Beleş și de protodiakonul Dr. I. Suci și diaconul Botiș.

Corul seminarial sub conducerea bravului profesor Trif Lugojan a cântat spre mulțumirea și înălțarea sufletescă a tuturor. Laudă profesorului și simpaticilor coriști, fala și mândria noastră.

La serviciul divin au asistat și mulți străini.

Deschiderea Sinodului electoral.

După ce s'a sfârșit liturghia și chemarea Duhului Sfânt, mandatarul mitropolitan dr. E. Roșca a deschis Sinodul electoral prin următoarea vorbire primită cu mare plăcere și aplaudată:

Venerabil Sinod Eparchial!

Prin literile I. P. S. D. arhiepiscop-mitropolit al nostru Ioan Meșianu, dte 14 Ianuarie a. c. Nr. 11 M. însărcinat cu onorifica esmisiune, ca în calitate de mandatar al său să conducă actul de alegere de episcop diecesan, pentru eparchia veduvită a Aradului, pe când în această calitate mă presint Venerabilului Sinod, convocat spre scopul indicat în sesiunea extraordinară, conform normelor în vigoare, — sunt pe deplin convins, că onorații deputați sunt conștii, nu numai de însemnătatea actului ce au să efeptuiască, dar și de răspunderea ce le incumbă pentru validitatea votului la acest act important.

După un trecut plin de vicisitudini și umilire al bisericii noastre, la inițiativa și stăruința providențialului, fericitului în Domnul arhiepiscop-mitropolit Andreiu baron de Șaguna și din grația gloriosului nostru Domnitor Împărat și Rege Francisc Iosif I, astăzi ne bucurăm de o organizare bisericească autonomă, pe bazele cele mai estinse ale constituționalismului și ale exercițiului de drept, încât cu demnitatea cuvenită stăm alături cu celelalte confesii din patrie.

Pe lângă tot avântul îmbucurător, ce l-a luat biserica noastră dela era constituțională încoace, nu numai în ce privește vitalitatea ei prin organizarea sistematică a tuturor părților ei constitutive, dar și în ce privește prosperarea intelectuală și materială, — periodul de 30 de ani, ce l-am parcurs în aceasta formă, este cu mult prea neînsemnat, decât ca practica de până aci să ne fi statorit și o experiență bine determinată, care cu multă probabilitate să ne scutească de aberațiunii în validitatea și aplicarea drepturilor noastre; deci, dacă în eseceriarea și aplicarea drepturilor noastre constituționale se vor fi făcut greșelici-colea,

eu aflu just, ca aprețierea lor să se facă nu numai cu o indulgență binevoitoare, dar și cu cumpânirea tuturor împrejurărilor date.

Facând o aprețiere teoretică asupra sistemului de organizare constituțională a bisericii noastre, făcută pe bazele canonice, după referințele timpului de astăzi, vom alla, că toate părțile sau elementele constitutive ale Mitropoliei, pe lângă unele dispozițiuni speciale, impusă în mod natural de categoria și sfera de activitate a unei sau altei părți, toate aceste elemente constitutive, în general sunt organizate după același sistem, de unde apoi și rezultă consecuența practică, că, cu drept cuvânt, se pretinde și se așteaptă, că corporațiunile superioare prin modul și forma eseceriării și validării dreptului să fie tot atâtea modele pentru comparațiunile inferioare.

Liber de ori-ce preocupățiune, mai puțin condus de motive incompatibile cu chemarea mea actuală, a conduce efeptuirea alegerii fiitorului episcop, ce are a îndeplini Venerabilul Sinod, — numai binele bisericii, și în special al eparchiei veduvite avându-l în vedere, dator mă simt a accentua dela acest loc, că sunt deplin convins, că pe baza experiențelor de până aci, Venerabilul Sinod, în dorința sa ferbinte, ca eparchia veduvită — acum pe timp destul de îndelungat — să-și recapete pe pârintele ei sufletesc, la validitatea votului de alegere va procede liber de ori-ce preocupățiuni urmând numai impulsului, ca la această demnitate ierarhică-apostolică să fie chemat cel mai vrednic dintre actualii fii bisericii, cualificați și spre această treaptă, de o reputățiune și vrednicie neescepționabilă pentru toți factorii cu drept de ingerință la acest act de neprecalculabilă însemnătate pentru binele și prosperarea bisericii, și nu mai puțin se va ținea cont ca alesul să fie spre mulțumirea credincioșilor a căror dorințe și e a se valida din partea Venerabilului Sinod.

Constatând în fine că și în punct de vedere ritual s'au îndeplinit cele prescise în §-fii 100 și 101 alinea primă din legea noastră organică, înplorând și dela aces loc înriurirea binefacătoare a darului Duhului Sfânt asupra lucrărilor ce avem de efeptuit, prin aceasta ședința Sinodului Eparchial al eparchiei Aradului, întrunit în sesiune extraordinară pentru alegerea de episcop o declar de deschisă.

Actele privitoare la alegerea de episcop se consideră ca citite ear cele privitoare la alegerea parțială din Beiuș, se dau comisiei verificătoare.

Comisia verificătoare.

Comisiunea verificătoare compusă din d-nii G. Lazar, V. Paguba și P. Miulescu se retrage. Până ce examinează hârțile, Sinodul rezolvă alte afaceri, și anume proiectul de buget,

pe care în urma referării d-lui *Gerasim Serb*, Sinodul îl adoptă fără nici o discuție.

Dr. Roșca spune că trebuind a se verifica un mandat, după precedentul întimplat la Caransebeș, e de părere că aceasta să se întâmple sub presiunea ordinară (aplaude).

Sinodul primește.

Citinduse actul prin care *Dr. Roșca* este exmis și rezultând din acesta că I. P. S. Sa i-a impus a cere în scris dacă cel ales primește sau nu alegerea, dl. *V. Tomici* protestează serbătorește în contra acestei dispoziții mitropolitane ca un ce anticanonic și antistatutar.

Comisiunea reîntorcându-se în biserică, prin referentul ei *G. Lazăr* arată că alegerea din *Beiuș* întimplată fiind în regulă, nu e atacată prin nici un protest. Propune validarea alegerii în persoana d-lui *dr. Ioan P. Pap*.

Sinodul primește.

Presidiul îl proclamă deputat pe d. dr. *I. P. Pap* (aclamări).

Cine a fost la alegere?!...

Dr. Roșca reocupând presiul ad hoc, face apelul nominal, se constată că sunt de față 59 deputați.

Lipsește numai veneratul domn *D. Negreanu*, care își cere concediul din cauză de boală, cea-ce se acordă.

M. Veliciu propune ca bărbății de încredere pentru scrutiniu pe dr. *N. Oncu* (puternice aclamări) și pe *Iosif Galu*.

Se primește.

În rând alfabetic presiul invita la urnă pe deputați.

Despolarea scrutiniului.

Era aproape de orele 12, când presiul *dr. Roșca* face cunoscut că au votat 57 deputați, unul fiind absent ear *Aug. Hamsea* și *I. I. Pap* n'au votat, ei s'au retras în altar pe toată durata votării.

Emoție de nedescris domnea în sală.

Masa presidială prezintă următorul aspect: în frunte *dr. E. Roșca*, la stânga lui *V. Mangra*, vesel și zimbitor la dreapta *R. Ciorogariu*, secretarul general al biroului; lângă *Ciorogariu* protopopul *G. Serb*, lângă *V. Mangra* dr. *Al. Marta*, dr. *G. Popa* și *I. Georgia*, în față presiul d-nii *dr. I. Gall* și *dr. Oncu*.

Ear biserică înghesuită: publicul strâmtorat până acum în partea a doua bisericii, a înaintat până la amvon; deputații stau toți în picioare în jurul biroului.

În mijlocul unei tăceri, *dr. Roșca* scoate întâia ședulă. Ea cuprindea numele d-lui protosincol *I. I. Pap*. Se auziră atunci strigăte de „să trăiască“... Voturile au urmat apoi astfel:

Hamsea, Papp, H., P., 2 H., 2 P., H., 2 P., 2 H., P., H., 2 P., H., 5 P., H., 3 P., H., 4 P., H., P., H., P., alb, 2, H., P., H., P., H., 2 P., H., 4 P., 2 H., 4 Papp.

Se vede din acest tablou că dela al 20 le-a vot încolo *Papp* a fost tot în mare majoritate față de *Hamsea*. Când s'a celit al 24 buletin cu numele *Papp*, au început aclamările.

Presiul *dr. Roșca* în frumoase și demne cuvinte a invitat însă publicul să se rețină dela ori ce manifestare, neavând acest drept de cât numai deputații. Spiritul era însă agitat, șgomotul devenea tot mai tare. *Russu Șirianu* strigă atunci puternic, repetând invitarea presiului, s-o audă și cei dela ușa bisericii...

Se face tăcere și nici un minut nu trece și oată se citește a 29 ședulă cu numele *Papp*. Va să zică avea deja majoritatea.

Russu Șirianu măsurând cu ochii pe francmasonul *Beleş*, care sta înlemnit tocmai sub policandru, strigă puternic: „Trăiască nou alesul episcop *Ioan Papp*“. Sute de voci repetă aceeași strigare. *Russu Șirianu* iese din biserică și de pe pragul acesteia face cunoscut poporului: „*Hamsea* a căzut și a treia oară, oamenii s'au ținut toți de cuvânt și au votat pe *Ioan Papp*“...

Vocea redactorului nostru s'a perdut în aclamările puternice. Într'aste *Rozvány Istvan*, ginerele francmasonului *Beleş János*, părăsea și el catedrala, palid ca ceara; după el mergeau d-nii *Baros* fibraul, *Urbán* tinărul, fiul fișpanului și *Friebeisz*, alt gentry, amici de ai lui *Hamsea*, cari veniseră să asiste la ziua de glorie, credeau ei, dar de fapt cea mai grea zi a bietului *Hamsea*.

Într'astea în catedrală *Dr. Roșca* pronunță și al 36-lea vot dat pentru *I. I. Pap*. Aclamările nu mai încetau.

Presiul *Dr. Roșca*, în mijlocul unei atențiuni a întregului public zice următoarele:

„Venerabil Sinod! Cu ajutorul lui Dumnezeu alegerea este săvârșită. Din 57 voturi date, 36 a primit protosincolul *I. I. Papp*, 20 *Augustin Hamsea* ear' o ședulă a fost albă. Majoritatea absolută fiind 29, protosincolul *I. I. Papp* intru-nind și peste majoritatea recerută încă 7 voturi, este ales episcop al văduvitei eparchii a Aradului“.

Aclamările s'au repetat acum și cu mai mare putere. Când nou alesul episcop se înfațșă apoi Sinodului, strigăte de „Să trăiască“ nu mai încetau.

Presiul face cunoscut nou alesului rezultatul alegerii. Il felicită cu dragoste și-i dorește putere și sănătate, să poată duce cu bărbăție nala bisericii.

Nou alesul episcop.

Nou alesul episcop ține următoarea vorbire:

Preacuvioase de mandatarium,
Venerabile Sinod!

Acest vot al venerabilului Sinod, pe baza căruia venerabilul Presidiu m'ă dechiară ales de episcop pentru scaunul vacantel noastre episcopii, mi-a mișcat sufletul și mi-a electrisat întreaga mea ființă în așa măsură, încât pentru moment nu mi s'au cuvinte destul de potrivite pentru a da expresiune fidelă simțului meu de gratitudine și mulțumitel mele profunde pentru această înaltă distincțiune.

Am crezut și trăesc în credința propagată de a noastră maică biserică, că în lume toate se întimplă cu voia celui prea înalt, și alegerea mea de astăzi nu numai pe mine dar trebuie să ne întărească și pe alții tot mai mult în această credință a bisericii lui *Christos*; de aceea înainte de toate cătră tine părinte cereșc mi ridic ochii minții și al sufletului, și Te rog cu umilință: primește mulțumita mea ferbinte pentru-că Duhul Tău cel sfânt a inspirat alegătorilor voința Ta preasfântă, ca la împlinirea scaunului episcopesc vacant să și întoarcă privirea asupra mea; cu umilința robului m'ă închin atotputernicei Tale cu rugarea mea evlavioasă: „Vie împărăția Ta, fie voia Ta“.

Mulțumesc în rindul al doilea venerabilului Sinod pentru încrederea pusă în mine. Și acestei mulțumiri dau expresiune sinceră nu numai pentru-că prin această alegere mi-s'au recunoscut serviciile purtate sfintei noastre biserici în toate funcțiunile ocupate din încrederea reprezentanțiunei clerului și poporului credincios din eparchie, dar mi-s'au dat totodată și cea mai mare respalță la carea poate aspira un funcționar bisericesc, și această împrejurare are să servească de cel mai bun stimul pentru toți aceia cari chemați sunt și chemați vor fi după timp

a se dedica cu abnegațiune, serviciilor mai înalte bisericești.

Când însă dau expresiune profundei mele mulțumiri pentru acest vot de deosebită încredere, totodată chemat mă simt a declara: că primesc cu toată rezoluțiunea alegerea și mă supun cu toată rezoluțiunea votului Veneratului Sinod, făcând într'una aceea promisiune solemnă, că dacă aceasta alegere va întâmpina aprobarea din partea Preasfântului Sinod episcopesc și din partea Preaînaltului Tron al Majestății Sale Prea-grațiosului nostru monarc, datorința mea va fi să conduc biserică în spiritul păcii și al dragostei creștine.

Nu voin perde din vedere, raportul ce există și trebuie să existe între biserică și stat și astfel stărui-voin ca clerul și poporul credincios din această eparchie, pururea credincios Tronului și Dinastiei, să rămână și în viitor neclătit în aceste credințe tradiționale și în supunerea sa omagială; stărui-voin ca aceste două elemente constitutive ale bisericii să fie cu respect cătră legile Tărei și cătră guvernul răspunzător al Majestății Sale preagrațiosului nostru împărat și rege apostolic, stărui-voin a cultiva în aceste două elemente simțul de iubire și alipire cătră iubita noastră patrie comună, nu altcum simțul de dragoste și buna înțelegere cătră conaționali și confesionali nostri, precum și celelalte confesiuni, cu cari chemați suntem a promova ordinea morală și viața painică în biserică și stat.

În fine mă adresez Prea Cuvioșiei Tale de mandatarium președinte și mulțumindu-ți pentru conducerea înțeleaptă și deamănă de chemarea unui mandatar metropolit, Te rog a fi interpretul fidel al sentimentului meu de reverință, față cu înalt Preasfântul Archiepiscop și Metropolit al nostru.

Această fiind răspunsul meu la votul Veneratului Sinod, rog pe toți din deputați și pe fiecare ludeoseb: să fie interpret fidel mulțumitel mele cătră clerul și poporul din a cărui încredințare v'apți validitat acest drept electoral și să mi păstrați și pe viitor această stimă și încredere.

(Puternice aplause).

Presiul *Dr. Roșca* mulțumind tuturor celor cari i-au dat concursul să conducă însemnatul act, încheie sesiunea extraordinară a Sinodului electoral.

Dr. N. Oncu ține apoi o vorbire pe care vom da-o în numărul nostru de mâne.

Nou alesul episcop părăsește biserică însoțit de aclamările publicului. La residență sosește, cu trăsura, însoțit de protopopul *Miulescu*.

În decursul zilei a primit felicitări din toate părțile.

Biografia nou alesului episcop.

Ioan I. Papp s'a născut în 1850 în comuna *Pociovești*, comitatul *Bihorul*. Tatăl său a fost cântăreț de strană la biserică și strămoșii săi din obârșie tot oamenii bisericii au fost.

După absolvirea claselor elementare a intrat în gimnasiul din *Beiuș* unde a absolvat toate opt clasele și maturitatea. Tinărul *Ignat* s'a distins prin purtare bună, sirguintă și talent.

S'a înscris apoi la teologia din *Arad*. După terminarea studiilor teologice a intrat ca arhivar la consistor.

Din postul acesta modest fostul episcop și actualul mitropolit *Ioan Mețianu* l-a avansat fără concurs de secretar consistorial.

În timpul acesta a ocupat provisor și o catedră la Seminar.

A fost ales apoi asesor referent în senatul bisericesc, în care post a stat până la moartea episcopului *Goldiș*.

Atât la Sinod cât și la Congres a reprezentat cerculul *Beiuș*, care ani îndelungați l-a distins cu încrederea.

După moartea episcopului *Goldiș*, în urma ancienității, Consistorul plenar l-a însărcinat pe durata interregului cu onorifica sarcină de president al Consistorului de unde votul Sinodului electoral erl la ridicat la demnitatea tronului episcopesc.

Serbarea secțiunii Ligei culturale pentru Unitatea tuturor Românilor dela Berlin.

Din virtegiul senzațiilor ce procură la fie-care pas un oraș atât de uriaș cum este capitala puternicei împărății germane, s'a desfăcut colonia română, și s'a întrunit ca secțiune a Ligei pentru Unitatea culturală a tuturor Românilor Vineri seara în 24 Ianuarie st. v. să serbeze a 44 aniversare a unirii principatelor române și în același timp a înființării „Ligei“.

Unii dintre plăsmuitorii Ligei d-nii profesori *Măndrescu* și *Orășan* precum și dl. avocat *S. Murășan*, secretarul de ordină al Ligei, au făcut să reinvie la Berlin secțiunea „Ligei“, care astăzi numără nu mai puțin decât 85 membri și membre; căci spre lauda elementelor neșigure ale vieții sociale, cum le mai zice între studenții la membrele sexului nu în totdeauna frumos, ele toate nu numai că s'au înscris cu dragă inimă la Ligă dar, ce e mai mult, au și plătit taxele recerute.

DL profesor *Stefan Orășan* a deschis serbarea printr'o cuvântare cu privire la unirea principatelor române. Fiind dl. *Orășan* specialist în materie de istorie, ne-a dat o foarte fidelă și interesantă icoană a acelei epoci, împlind în cuvântarea sa spirituală observări, încât a stîrnit un deosebit și general interes piatra o temă, care la toți le este mai mult sau mai puțin bine cunoscută.

La ridicarea nivelului serbării fără îndoeală a contribuit foarte mult programul musical exclusiv românesc. În prima linie trebuie să amintesc binevoitorul concurs al bassistului dlui *D. Damian* fost elev al maestrului nostru *G. Dima* și acum angajat la opera regală de aici. DL *Damian* ne-a cântat cu acompaniament de pian „*Ciobanul*“ și „*Mugur mugurel*“ de *G. Dima* și „*Măndruțo dela munte*“ și „*Stii tu măndro ce ț-am spus*“ de *Stefănescu*. Cântecul de dor și jale românești ne-au plăcut de cea mai mare parte a auditoriului, fiind că frații nostri din regat se defectează la ei acasă mai mult în muzică clasică străină, au produs un entusiasm de nedescris. Ne-a cântat apoi dl. *Vittin* la flautul său de argint o doină duioasă, acompaniat de unul dintre frații *Müller* dela *București*, și de încheiere au cântat la patru mâni frații *Müller* „poema Română“.

După acestea s'a lucins indispensabilă horă, cu care se deschide ori-ce petrecere de dans românească, și apoi a mers-așa mai departe într'o tupașă până la pauză și după pauză, până dimineața. *Krivitorul* acestui joc cu foc, cum numai Românul știe să-l învîrtească, îi apare involuntar în imagine tabloul admirabil al lui *Stuck*, „dansul“ și îi vin pe base cuvintele poetului *Heymel*: *Fasst euch, fühlt euch, dreht euch, Springen, schweben, wiegen, Kleid und Haare fliegen, Alles will sich schmiegen, Faunus weiss warum.*

În pauză dl. *Constantinescu*, care fie zis în parantesă, a luat zilele trecute diploma de inginer la polytechnica de aici, a salutat într'un discurs avântat pe frații nostri italieni, cari s'au prezentat în număr mai mare la serbare. La asta a răspuns dl. *Broggi* într'o vorbire mai lungă, făcând o comparație între trecutul și prezentul poporului nostru și prorocindu-i în viitor de aur, își ridică paharul pentru sora mai mică a gîntei latine. Au mai vorbit dl. inginer *Stroescu* pentru artiști, și dl. *Mureșan* cu cunoscuta-i rutină oratorică, pentru oaspeții în general și în special pentru doamnele și domnișoarele române.

Cine crede însă că activitatea secțiunii „Ligei“ dela Berlin se mărginesce numai în a da petreceri cari reușesc așa de bine ca aceasta de care am vorbit, se înșală, despre contrarul voin avea privilegiu să vă raportoze cu proxima ocaziune.

Ziua de 24 Ianuarie v.

Aniversarea a 44-a a Unirei Principatelor române (21 Ianuarie v. 1859) s-a serbat Vineri, în toată România, ca o zi de sărbătoare națională, cum este declarată chiar prin lege.

Pentru-ca și cei mai tineri să cunoască mai deaproape însemnătatea acestor mari zile, lăsam să urmeze aici o descriere a alegerii de domnitor, întâmplată în Moldova și Muntenia acum patru-zeci și patru de ani:

Nici unul dintre principatele române n-avea Domnitor la începutul anului 1859, Adunările naționale au fost deci convocate, pentru-ca să facă alegerea.

Întâiu s'a întrunit adunarea națională a Moldovei la 5 Ianuarie v. în capitala Iași. Membrii adunării erau divizați în partide. Cei mai mulți, așa numiți progresiști, erau pentru alegerea lui C. Negri, un bărbat cu largi vederi, desinteresat și devotat cu toată inima binelui public. Avea sorți de izbândă și Vasile Alexandri, bardul națiunii române, dar își trecuse voturile în favoarea lui Negri, pe care îl stima foarte mult. Același lucru l-au făcut și Tețcan și Lascar Rosetti, alți doi candidați. Șansele de a fi ales le avea deci C. Negri.

Trei-zeci și doi de deputați s'au întrunit în preseara alegerii în conferință particulară, pentru a lua hotărâre finală asupra alegerii lui Negri, sub cuvânt, că: "Eu vor vota pentru unul care vrea împroprietărirea țărănilor". Atunci se scula I. Cogălniceanu și zise: dacă e pe așa, eu nu-mi dau votul pentru cei ce aș putea să-mi trimită la ocnă, căci să scii, încă am fost și sunt pentru îmbunătățirea sorții țărănilor". După lungi și încetele dezbateri, deputații ajunseră în fine la înțelegere perfectă, proclamând de cântec pe unul care nici nu era în combinație, pe colonelul Alexandru Cuza, om foarte onest, inteligent, cu totul desinteresat, dar indiferent și nepronunțat în cele politice. La oarele 2 după miezul nopții s'a terminat conferința cu rezultatul acesta.

Ziua alegerii era o zi de Duminecă. Adunarea s'a deschis prin citirea repășirii de la candidatură a lui M. Cogălniceanu, care asemenea era luat în combinație, și lucrul acesta a făcut mare senzație. Au rînd pe rînd alții, cari toți s'au lepădat de candidatură. Candidatura lui Orig. Sturdza, care nu și-a retras-o, a fost combătută în mod energic și violent. S'a scutit apoi o petiție a poporului din Moldova.

Urcă acum Cogălniceanu tribuna și făcu un discurs patriotic, acoperit de pre-

lungite aplause. Cogălniceanu cetește regulamentul camerei, instrucțiunile referitoare la alegerea de domnitor, pledează pentru votul pe față, ca răspuns celor ce-l voiau în secret, și cu acest-a s'a terminat ședința. Alegerea domnitorului a rămas pe ziua următoare.

Luni, în ziua alegerii, camera era îndesată. Prezenți erau deputați, dame, oameni din popor, consuli puterilor străine, — afară de al Austriei.

Cogălniceanu rostește un nou discurs, îndemnând deputații, să fie uniți în cugete și simțiri, și în armă se supuseră jurământului toți deputații, unul câte unul. Cu cuvintele pe buza: „jur și Dumnezeu să-mi fie ajutor” pășiră toți la urnă. Întâiu V. Alexandri (după alfabet), care striga din toate puterile: „Votez și subscriu pentru colonelul Alexandru Cuza”. Astfel votară și ceilalți toți, așa că Alexandru Cuza a întrunit totalitatea voturilor.

Metropolitul țării implora bine-cuvântarea lui Dumnezeu asupra alesului și descrie actul de alegere. Camera proclamă de ales domn al Moldovei pe Alexandru Cuza, care imediat urcă tribuna, pune jurământul și primește actul adunării electorale și bine-cuvântarea din mâna Metropolitului.

Cogălniceanu pășește acum în fața noului domnitor și-i ține un discurs de felicitare, cu așa entuziasm și cu atâta foc, încât toți ochii au început să lăcrămeze, chiar și doi diplomați străini: Piace și Termen. Numai noul domnitor stătea nemulțumit ca o statuă. Camera a izbucnit în: „trăisească Cogălniceanu și trăisească domnitorul”, și între aceste sgomotoase strigări de „să trăiească”, domnitorul trecu în sala tronului pentru a primi felicitările.

O sută și nouă salve de tunuri vestiră poporațiunii din Iași, că domnitorul Moldovei este ales. Noul principe trecu acum oștirea în revistă, iar deputații se duseră la Panu, Sturdza și Cogălniceanu să-i felicite pentru înțelepciunea cu care au știut aduce treaba acolo, ca țeara să nu aiba decât un candidat la tron, și încă pe cel mai bun dintre toți.

Eată acum vorbirea lui Cogălniceanu rostită colonelului Alexandru Ioan Cuza, după alegerea sa de domn al Moldovei.

— „Măria Ta! După o sută cincizeci și patru de ani de dureri, de umiliri și degradare națională, Moldova a intrat de nou în vechiul ei drept, consacrat prin capitulațiile sale, dreptul de a și alege pe capul său, pe Domnul.

Prin înălțarea Ta pe tronul lui Ștefan cel Mare, s'a înălțat însa și naționalitatea română. Alegându-te pe Tine de cap al să-

reamul nostru a voit să înalțăm încă o vechă datorie către familia Ta, a voit să-ți răsplătească sângele strămoșilor Tăi, vrea să pună libertatea publică. Alegându-te pe Tine domn în țeara noastră, am voit să arătăm lumii, că întregă țeară dorește: om nou la legi nou!

Măria Ta! Mare și frumoasă îți este misiunea. Constituția din 7 August însemnează o epocă nouă și Măria Ta ești chemat să o deschizi! Fi deci omul epocii! Fă, ca legea să înlocuiască arbitrajul. Fă, ca legea să fie tare. Eer tu, Măria Ta, ca domn, fi bun, blând, bin mai ales pentru acela, pentru care cel mai mult domni din trecut au fost nepăsători sau răi!

Nu uita, că cincizeci de deputați numai team ales domn, dar ai să stăpânești peste două milioane de oameni. Fă dar, ca domnia Ta să fie domnie de pace și de dreptate. Impacă patimile și urele dintre noi. Introdă de nou în mijlocul nostru strămoșiasca frație.

Fi simplu, Măria Ta, fi domn, cățățean. Urechea Ta să fie deschisă purarea pentru adevăr și închisă totdeauna pentru minciună și lingușire.

Porți un frumos și scump nume, nu mele lui Alexandru cel bun. Să trăiești dar mulți ani, ca și dănsul, și să faci o Doamnă, ca prin dreptatea Europii, prin dezvoltarea instituțiilor noastre, prin sentimentele tale patriotice, să putem de nou ajung acele timpuri glorioase ale nației noastre, când Alexandru cel bun zicea ambasadorilor împăratului din Bizanț, că: „România nu are alt orotitor, decât pe Dumnezeu și sabia sa.

„Să trăiești Măria Ta!”

Între împrejurării tot asemenea înălțătoare de inimă s'a făcut alegerea de domn și în Muntenia, trei săptămâni în urma.

Alegerea s'a făcut și aici cu unanimitate de voturi și a provocat mare entuziasm și însuflețire.

Camera, convocată la București în scopul să aleagă pe domnitorul țării, se deschisese la 12 Ianuarie și atât în ziua deschiderii, cât și în ziua următoare, luptele au fost înverșunate între partide, pe tema alegerii. Fie-care partid își avea interesele sale și candidatul său.

În ședința dela 24 Ianuarie, s'a cerut imediat după citirea apelului nominal, ca adunarea să țină ședința secretă. Cererea s'a admis și adunarea, cu presidentul ei și cu patrișii episcopi, s'a retras în altă sală, unde s'a constituit în ședința secretă. Aci a cerut cuvântul D. B. Boerescu și a rostit următorul discurs patriotic:

— „Pentru-ce suntem împărțiți în două câmpuri? Pentru-ce ne numim noi și voi? Sau nu suntem toți Români? Sau nu avem toți aceeași patrie? Sau nu suntem toți fii d la aceeași mamă? De ce să zicem tot noi și voi și să nu zicem: noi Români? Nu avem toți aceeași iubire, nu avem aceleași sentimente pentru mama noastră comună? Care este cauza diviziunii noastre care este mărul de discordie dintre noi?”

Acest măr de discordie să nu-l ascundem. El este Domnia! Cine va fi domnul? fie-care are convingerile sale, fie-care își are simpatia sale personală, fie care crede, că țeara va fi mai fericită, dacă se va alege domn cutare sau cutare.

Dar discordia există, căci nu toți cugătesc așa. Din discordia asta se naște discreditul camerei, discreditul nostru. Nimeni nu mai are încredere în noi. Anarchia nu e departe, e departe, ear inimicul e la porțile noastre. Cum să respingem anarchia? Cum să oprim intrarea străinilor?

Făcând să peară discordia, făcând să peară puntea, care ne desparte!

Noi declarăm, că nu avem nici un candidat. D-voastră aveți unul? se poate însă nici unul dintre noi nu a venit cu hotărârea să facă să fie ales candidatul său cu orice preț. Toți suntem Români, și nimeni nu vrea să îl țearii sale. Nume nu vreaște, ca candidatul său să s'ajungă la tron pe urme de sânge sau sprinț de at. Ar fi o ofensă pentru țeara presupunerea că ea a putut trimite la cameră asemenea oameni.

Este posibil să ne unim toți asu răceluiși candidat? Eu cred că nu. Am zis, că fiecare își are credința sa. Dar a ne uni asupra unui principiu, este posibil? Da, asupra unui principiu ne putem uni, mai cu seamă, când acest principiu este cel mai mare: principiul naționalității noastre.

Să ne unim dar toți asupra principului, asupra acestui mare principiu, care are să reinvie naționalitatea noastră. Să ne dăm mâna ca frați, — căci n'avem să trăim decât câți va ani, — dar copii și strănepoții noștri să ne moștenească un viitor glorios, creat de noi.

Ane uni asupra principului este a ne uni și asupra persoanei ce reprezintă acest principiu, ear persoana este: Alexandru I. Ioan Cuza, domnul Moldovei!

Să ne unim ca frați asupra acestui nume, și posteritatea ne va binecuvânta, țeara ne va întinde mâinile și conștiința noastră va fi curată și împăcată, că ni am împlinit cu religiozitate o datorie sfântă.”

Efectul acestei vorbiri a fost covârșitor. Lacrimi curgeau din ochii tuturor deputaților. S'a sculat Dr. Arsachi, om luminat, cu largi experiențe, să arate cum exemplul nu ar fi unic, fiind-că Suedia și Norvegia încă au un singur rege, deși legile acestor țări sunt diferite, dar abia a putut vorbi de emoțiune. S'a sculat și patrișul Dimitrie Ghica, și cu lacrimi în ochii zicea: „Acasta a fost iția mea, fraților, în criticul moment de er, când poporul și oștirea se aflau la distanță atât de mică, încât sânge de frați era aproape să se verse.”

Între ga adunare plângea și striga ca dintr'un glas: „Printul Cuza! Jurăm că vom susține pe printul Cuza!”

Și acum a urmat un moment înălțător de inimă. Metropolitul țării s'a apropiat de icoana sfintei treimi, și cu mâinile încrucișate spre rugăciune și cu lacrimi în

CREANGA...

Prin primăveri din trunchi crescută
Te întinzi cu anii pași prind
Tu creangă ca vâstar născută
Prin păduri: omul făc-ni...
Și n'at cuvânt să spun povestea
Cum te nălești nelințea
Printre cloamba, ducând vestea:
Că mbolzești frunzișul des...

Fiind creată de tot crudă
Te ascunzi de ochii lumii mari:
Pierdută'n visuri fără trudă,
Pășind vremea să răsari:
Atunci când vântul prima-dată
Sufia grijile vitregi,
Când de valuri legănată
Vreai de crengi să te deslegi...

Și-ai poi trezit somnoroasă
Din lăngănu unde-ai durmit,
Te simți chiar tare, — norocoasă,
De și e trailul îndulcit,
In jur de tin', neobosită,
Prin noianul inverzit
Întrebi sora îngălbenită:
Ce-i cu ea de-a vestejit...?

Și frunze dai la trailu ca semne...
Și răcorești pe cel topit...
In umbra ta cu rost de lemne:
Pomi'uscăși din furișit...

Câtăta plângi lacrimi de roaună,
Ca ș'un suflet ispitit
Ce piere toamna, lășând roaună;
Trunchiul vecinic amorțit!...

Motecană.

Poesii populare.

(Din Seghedin).

Foie verde cucuruz,
Știi tu măndro ce și-am spus,
Când eram la voi la vie,
Că mă duc la câșanie
Eară tu'mi ziceai așa:
Mergi bădătu unde-i vrea,
Căci eu tot te-oi aștepta,
Până te vei reînturna.

Pășerică, pășerea
Sboară pân' la măndruța,
Și spune-mi „vieța mea”
Spune-mi că's la Seghedin
De unde dol ai nu vin,
Dar de vezi că se'adoiește,
Cântă-mi una și pornește.
Că-i va veni ei în minte,
Cuvântul de mai înainte,
Da pân' s'a mai cugeta,
Va trece curta calmea.

Busuioac crescut pe deal
Am o măndruță'n Ardeal,
Ca o floare din păhar,

Eară alta în câmpie
Ca o floare în pălărie.

Seciu rupt și lăpădat,
Măndruța din Bănat,
Și au pus gând de maritat
Dup'un tiner mai gâzdar,
Eer acum de bucurie
Sere cântând prin chilie
Și flueră a sărbăcie.

Foie verde de gâță,
Înzădar măndro te ții,
Că dispui cu-abătia mi,
Că miile nu s'a-tale
Că s'a băncii Lipovane,
Deci grăbește te mărită
Până mai ai miile.
Căci de le vei risipi,
Ca fată'i îmbătrâni,
Și mine nu te a mai cere,
Ne-având minte nici avere.

Culese de Georgiu M. Marosi,
silvanist.

S'asa vreau!...

— Anecdota populară. —

Un țigan barnic — minune
Ba slăvit de satul tot
Și cum nu, lucrând grădina
Chiar la domnul protopop.

Sapă săzâzi, sapă mâne
Tot într'una — când nu sta,

Ba'mi stia ei rînduiala
C'apoi doamna'i lauda
Da n'ro bună dimineață
Sapă iară, tot într'una
Când odăți, iată-l domnu
Colea mai cu voia bură:
— Ce silești așa Calțo,
Precum ved ai asudat!?

„Nu l nimica, țicuți țelca
„Vreau s'ajung la ce am visat”.

— D'apoi ce-ai visat ian' spune?!

„Lucru mare, de minune”!

— D'apoi ian' spuneml mal into
Că de nu-s neliniștit!

„Aule-o! țucate aș da-ă,
Am visat c'am isorăvit
Domnu, par'că mi zise atuncia
Bravo! bravo! mă Cu'ița
Tot esti tu un căpitan,
Ba mă chiamă colea'n casă
Și mă săzâ pe divan,
D'aul-o! atuncia doamna
Ce mai ma-ă ne'ntindee,
Ba ne aduce o găscă fripă
S'apoi mănăcă cât îi vrea.
Sfinția t'aci cu mine
Mai mănă și nu mănă,
Numai hop! — fact o sărită
Și'mi așez aci o litră —
Acum ține-te Calțo
Măncă, bea, te veselește

ochi a rostit următoarele cuvinte inspirate de puterea divină:

— „Doame, Dumnezeu părinților noștri; Aruncă privirea ta asupra inimilor noastre și nu slăbi curajul fiilor tăi, Unește-i pe toți într-o cochetare, și într-o simțire, și fă, ca inimile tuturor să aibă aceeași bătaie pentru țeara lor. Prințul Cuza este un-sul tău Doamne! un-sul tău între noi. Jurăm că pe dănsul îl vom susține!”

Toți membrii adunării ridicară mâinile și strigară ca un singur om: „Jurăm! jurăm!” Mandatorii națiunii române, până aci inimic, se îmbrățișară cu frații adevărați. Ședința secretă se închide și deputații trec în sala de desbateri, strigând mereu „trăiească domnul nostru Alexandru Ioan Cuza!”

Camera se împărți imediat în patru secțiuni pentru a verifica mandatele. Alegerile s'au aflat în regulă, ear deputații au fost verificați, — afară de câțiva cari n'au intru-it majoritatea absolută. S'a constituit apoi birouri, alegându-se doi Vice-presidenți; au fost aleși Barbu Catargiu și C. Cantacuzino.

Const. Cantacuzino propune ca alegerea de domn să se facă fără amânare, ear în lista candidaților să fie trecut și dl Moldovei, Alexandru Ioan Cuza. Propunerea se primește cu unanimitate.

Metropolitul țării luă acum, cu crucea în mână, jurământul obicinuit dela toți deputații. Se cheamă apoi de nou, pe rând, toți deputații, în ordine alfabetică, și fie-care săruta crucea și evangelia, puse jurământ nou și primi buletinul, ca să scrie pe el numele candidatului său.

Secretarii numără buletinele și constată, că s'au dat peste tot 64. Le desfac și ceteșc cu glas tare. Resultatul: toate 64 de voturi s'au dat pentru dl Moldovei, Alexandru Ioan Cuza.

La 7 ore seara Metropolitul țării proclamă pe Alexandru Ioan Cuza domn al țării românești, în fața reprezentanților puterilor străine. Resultatul alegerii s'a comunicat imediat poporului din curtea metropoliei, care se adunase în număr de peste treizeci de mii.

Musicele intonară imnul, clopotele bisericilor începură să sune cu toată puterea, ear poporul făcea să se egduie vîzduhul de repeșitele: „trăiească dl nostru Cuza!”

Astfel s'a săvîrșit în ziua de 24 Ianuarie v. 1859 cel mai mare și mai național act în viața Românilor. Ziua aceasta va rămănea pentru totdeauna cea mai mare în istoria poporului român, ca una în care

înțelepții națiunii au știut să pună la o parte toate interesele particulare și să țină în vedere numai interesele mari naționale ale țării lor.

În ziua de 24 Ianuarie 1859 s'au pus bazele României de astăzi, ale statului român independent, stimat și laudat de întreaga Europă, de aceea ziua e trecută în șirul sărbătorilor celor mari românești și e serbată cu solemnitate mare în fie-care an.

Cu prilejul sărbătorii din anul acesta s'au trimis următoarele telegrame:

Majestatei Sale Regelui

„Tinerimea universitară, întrunită la chemarea societății istorice a studenților în litere pent u a sărbători a 44-a aniversare a Unirii țărilor surori, depune plină de entusiasm omagiile de respect și de credință la picioarele Tronului Majestatei Voștre și salută în Majestatea Voastră pe geniul protector și înălțător al României!”

Dnii Dimitri Sturdza.

„Tinerimea universitară, sărbătorind împreună cu societatea istorică a studenților în litere a 44-a aniversare a unirii țărilor surori, vă roagă a primi sentimentele de adincă recunoștință ce păstrează pentru marele bărbat de stat, care reprezintă generațiunea de eroi a istoriei noastre moderne și duce mai departe mărețea ei operă pentru mărirea și întărirea patriei!”

Această aniversare a fost serbată cu deosebită solemnitate, de copul profesoral și elevii Seminarului Central.

La orele 9 și 1/2 s'a oficiat în capela seminarului un Te-Deum, de către Par. Arhim. Gherasim Miron, spiritualul seminarului, în prezența P. S. S. Pimen, Episcopul Dunării de jos și fost director al Seminarului, a întregii corp profesoral, cum și a unui numeros public.

După terminarea serviciului divin, corpul profesoral și publicul asistent a trecut în sala de recepție, un de Părintele Icon. C. Nazarie, directorul Seminarului, a deschis serbarea printr'o scurtă alocuțiune. Elevul din cl. VII Popescu Aristide, a ținut apoi o frumoasă conferință despie importanța aniversării zilei de 24 Ianuarie.

Au urmat, după aceea, producțiuni musicale, recitări, declamațiuni și dansuri naționale.

Serbarea a avut o deplină reușită entusiasmând într'un mod deosebit pe asistenți.

La finele sărbătorii, P. S. S. Episcopul

Dunării de Jos a adresat elevilor o călduroasă cuvântare de ocazie.

După terminarea sărbătorii, Părintele Nazarie a mulțumit publicului, care a binevoit a onora cu prezența sa această serbare a Seminarului, care este în același timp și a României în genere.

La orele 12 s'a servit o gustare într'una din salele Seminarului, la care au luat parte toți profesorii Seminarului, împreună cu P. S. S. Pimen și cu dnii P. Gârboviceanu și M. Popescu, administratorii ai Casei Bisericești școalelor și profesorii ai Seminarului.

O veselie deosebită a domnit în tot timpul dejunului. Au vorbit: P. S. S. Episcopul, dnii P. Gârboviceanu și Sh. V. Alexandrescu, P. S. S. Calist, Icon. G. Nazarie și alții.

În timpul mesei s'au expedit următoarele telegrame:

M. S. Regelui Carol I.

„Corpul didactic al Seminarului Central împreună cu elevii sărbătorind astăzi, cu deosebită solemnitate, aniversarea Unirii-Principatelor și văzând în Majestatea Voastră realizarea celor mai scumpe dorințe ale poporului român, Vă urează prin mine mulți și fericiți ani, atât Majestatei Voastre cât și întregii Dinastii, spre binele și fericirea Țării și a Bisericești, depunând la treptele Tronului Majestatei Voastre sentimentele lor de dragoste și devotament!”

Dnii Spiru C. Haret

Ministru al cultelor și instrucțiunii publice. Loco.

„Corpul didactic și elevii Seminarului Central, prin mine exprimă domniei voastre sentimentele lor de stimă și admirațiune pentru dragostea și interesul ce purtați Seminarului și vă urează mulți și fericiți ani!”

Frumoasa aniversare a fost sărbătorită la Seminarul Pedagogic, la reg. 1 geniu, la reg. 4 Ilfov Nr. 21 și la școala de băieți Nr. 28.

S F A T.

Un nou mijloc în contra guturăului e inhalatiia cu camfor. Se ia un vas în care se toarnă apă clocotindă, aruncăm în această apă o linguriță de praf de camfor și, ținând gura închisă, tragem pe nas aburul acesta. Chiar în cazurile grele nu dă greș.

Serisoarea deschisă.

Domniet Sale.

D-lui Maior George Popovici
la Brașov.

București, 19 Ianuarie 1903.

Domnule Maior,

Imi zicea prea vrednicul General Doda Rudărianul nostru, cum i plăcea să se numiască (cu toate că slujba militarăscă a tatălui său pricinuisse de s'a născut în satul vecin), imi zicea vre-o 2-3 ani înainte de moartea sa: „Să te duci dela noi, când îți vei fi isprăvit studiile, cum ți-e gândul să te duci în „țeară“, ori unde îți va plăcea, și să-ți cauți un post așezat, potrivit pregătirii d-tale, că aici ți-ar mânca aștia zilele, cum mi le-au mâncat pe ale mele!”

I-am căzut în vorsa aci, că știam pe cine înțelege între aștia, că nu erau adică numai dușmani firești, străinii ci erau și suflete spurcate, și șerpi veninoși dinre ai noștri. I-am tăiat, zic, cuvântul, că voiam să-i cruț aprinderea inimii lui mari prin trezirea gândului a ce răi, și să-i trag luarea aminte cătră ce fusese mai scump și mai drag inimii lui: poporul. Și i-au zis: „Dar, Domnule General, nu putem, nu ieste iertat să părăsim poporul cu toți câți ne-am agonisit o știință, și câți îi iubim mai mult chiar de cât pe noi înșiși-ne.”

„Of, poporul!.. grăbi el să-mi răspundă, rădicându-se cu un semn de des-nădejde de pe scaun. „Dar poporul e prost nu poți face cu el nimica, chiar nimica!”

Tocmai fiindcă e prost, zisei eu, avem datoria să-l luminăm, să-l cultivăm.

Și eu îl cred în stare de a primi cultură!”

Te va mânca friptă cultivându-l“, respunse el, strângându-mi mâinile slabe. „Nu vezi că ești numai simțire? Poporul nu te va înțelege. El nu va ști face deosebire între inima d-tale curată și cuvintele d-tale adeverate și între minciunile ce va auzi dela cei cu inimă spurcate. În satele noastre, unde avem mulțimea poporului (ca să nu mai vorbesc de orașe) sunt mici cărturarii ba un primar, ba un birtaș ori negustorel ba un dascăl (cum sunt la noi în graniță) cari umblă să stăpăniască satul pentru folosul lor, ca să poată scoate pentru ei toate câștigurile. Ei amestec pe oameni cu tot felul de minciuni, le spun că le face nu se poate face, i linguesc și-i netezesc pe umeri. . . Ba le vor minți, că

Și cu domnu duhănește
Tot tutun
De hăl mai bun”.

— Hahaha! aicea l bine
Zic și eu că l vis frumos,
Numai ian' tregești de seamă
Să nu-ți umble toate pe întors. —

„S'asa vreau țucați-aș slova
Zău că vreau prea bucuros,
Gătească dară domnu fripta
Ș'atunci beau cu doamna litra”.

Emanuil Suciu.

Dragoste cu vrăjitură.

De
Lică din Sibila.
(Urmare).

Soarele răsărea, răspândindu-și razele lui peste florile câmpului care îl simbeau cu lacrimi de rouă. Era în luna lui April. Dot tineri un june și o fată înaintau îmbrățoșati pe un drum care conducea spre o pădure.

— Așa e mai bine, așa cred eu că e mai cu minte decât să ne omorim noi, zicea tinerul. Dumnezeu care îngrijește de toți se va îngriji și de noi.

— Vom muri împreună — zicea ea — inima mea e legată de tine.

O noapte nedormită, o noapte de trupă și de lacrimi ei o petrecuse până acum. Să părea că se tem de a se deslipi unul de altul. Mergeau așa îmbrățoșati, din când în când își mai șopteau câte ceva unul altuia, Șoaptele lor să vedeau că trebuie să fi dureroase că în urma lor fie-care lăcrămau. Erau cu fața palidă și cu sufletele pline de durere dar totodată erau și îmbrățoși de fericire. Ei intrară în pădure unde drumul începu a li-se pierde. Înaintau pe niște poteci rele și necunoașcute tot mai adânc în pădure fără ca unul să se plângă de ceva. Nu cunoșteau osteneală, foame sete, ear căldura prea puțin li supăra fiind-că poteciile erau mai toate umbrite de tufe. Soarele se apropia de amiază și încă tot înaintau dar acum perdue cu totul și poteciile, înaintau așa prin tufe cu greu dar lor totuși le părea ușor. Nu se plâneau de nimic nu luau în seamă nimic, nici aceea că perdue drumul. Toată supărarea lor era când din pricina tufișului prea des trebuiau să se deslipească câte odată unul de altul. Dar în sfârșit puterile începură a-i părăsi mai ales din pricina că erau și fămânzi.

— Cât sunt de fericiți! — li zice ea.

— Nici-odată nu am simțit atât de multă bucurie ca acum, li zice el.

— Sunt sigură că am scăpat de gurile rele ale lumii, aci vom fi fericiți, vom muri fericiți.

Mult și cu multe greseli înaintară ei prin stuțe și și acum soseau într'o poiană frumoasă. Pentru Ileana într'adevăr liniștea aceasta a pădurei, cântatul păsărilor și societatea lui erau o mare fericire. Nici odată nu sau simțit mai mulțumită ca acum Unde să duceau, nici ei nu știau.

— Ce poiană frumoasă zise ea, ce frumos cântă păsările și ce liniștită e pădurea și cât mă temeam altădată de ea acum am înțeles-o mai bine ca mai înainte. Ea nu ascunde oamenii răi după-cum auzi sem eu, ea e liman pentru nenorociți.

— Te-ai ostenit Ileană, li zice el, nu ar fi bine să odihnim puțin aci pe earbă verde în poiana aceasta frumoasă?

— Tocmai și eu mă gândeam la aceasta respunse ea.

Ea scoase două mere frumoase din sîn și i le dă lui zicând:

— Acestea au fost pentru tine, le-am luat de-acasă să ți le dau la sezoare.

Și se așezară jos pe earbă, mănecă fie-care câte un măr și cum erau obosiți adormiră amândoi. El cu capul în poala Ilenei. O trosnitură de creangă uscată deșteaptă pe Ileana din somn, ea se ridică pe jumătate, ușor ca să nu-i turbure somnul lui care durmea liniștit cu capul în poala ei. Privește în toate părțile și nu vede nimic. Într'o parte în desigur de tufe se auzeau încă trosnituri de găteje uscate semn că se apropia ceva de ei.

Pe ea începură a o cuprinde fiori de frică ear pe el nu cut sa să-l deștepte ca să nu i supere somnul și să-i fie numai o părere.

De-odată se auzi o înjurătură:
— Ce dracul faci nene Tudore! lăsat creanga peste ochi!

La auzul acestor vorbe ea încrămeni de frică. Să vede eșind din stuțe un bărbat cam trecut în etate și după el un tiner de vr'o 26 de ani. Amândoi aveau o înfățișare cu totul sălbatecă. De după brăul cel lat al lor să vedeau mânerul a mai multor cuțite și pistoale. Când sări fata din mijlocul poanei amândoi să opriră în loc mirați:

— Adevărat să fie oare aceasta ce vedem sau e numai o părere — întrebă.

Ileana privea cu teamă la ei nepuțând a scoate un cuvânt din gură. Ei să apropiară.

— Mi-sa isbîndit visul de astă noapte, nene Tudore în sfârșit o să am și eu mîngăerea sufletului meu, pe Maria o s-o uit și eată și aceasta ce mult seamănă cu ea.

— Încă nu știu răspunse cel mai în vîrstă eată fata de sigur e cu amantul ei alt-cineva nu e acela ce doarme în poala ei.

— Ori-și-cine va fi se va despărți el și de nevoe, dacă nu de voe de ea precum m'am despărțit și eu de Maria, de iubita mea, respunse tinerul și fata lui luă o formă cu totul jalnică și tot-odată și sălbatică.

(Va urma).

d-ta vrei să-i înșeli, d-ta care te jertfești pentru el ca un Christos. Si lumea de ei va asculta. Că pe el i va vedea ocoluți și de stăpâniri. Și poporul d-tale nu va vedea, că el n'are parte din câștigul amăgitorilor sei, și nu va înțelege că el e marfă de vinzare, pe care se ia numai prețul. D-ta nu poți să-i minți, nu poți să-i spui că ai să faci lucruri ce nu se pot face. Si el nu te va asculta... Și atunci cum îl luminezi?..

De ce să mai vorbesc? Nu e pre cap? Nu ști d-ta ce batjocură a făcut din satul nostru Rudăria dascălul (nu pot scrie ce nume i-a dat) Craia? Și lumea tot de el ascultă orbește, și pe el și-l trimite reprezentant și la Comunitatea de avere!...

Așa vorbea în vremea din urmă generalul de care poporul ascultase cu încrederea ce o are poate numai în Dumnezeu. Ei știa căci adese-ori casa sa era plină de țărani, că ascultarea aceea era numai pentru rangul lui, și că poporul nu înțelegea nici faptele lui nici ținta muncii lui curate.

Ba știa, că ajunsese timpul când fariseii și carturarașii mincinoși de pe sate ar fi fost poate în stare să-l abată poporul și într'altă parte. Ce să mai zici de poporul altor ținuturi, unde nu era un Doda?

Intâmplările petrecute în satul nostru în vremea din urmă mi-a adus aminte de vorbele Generalului. V'am spus, Domnule Maior, în scrisoarea mea de nainte, că am luat acum 6 ani asupra mea îngrijirea de avere bisericească, și de întrebuințarea ei strâns după cum legile noastre ne îndatorează și la ceea-ce ele ne îngăduie. M'am mestecat în chipul acesta între poporul satulul nostru: nu pentru a încerca să innot la marginea mării; nu pentru-că n'as fi crezut în cuvintele generalului, căci văzusem eu cu ochii cele ce-mi spunea, precum le știm cu toții, cămi am privit lucrurile și fără a păți singuri — și de singuri nu fiindcă era un lucru potovit îndatoririlor legate de cultura mea. Înțelegeam, cum înțelege ori cine, că nu-mi face onoare sarcina luată, și mi închipuam, că am să primesc ocară, pe care într'adevăr mi-a aruncat-o un om mare de aici, zicându-mi: „D-tale nu-ți este iertat să perzi nici un minut în luptă cu purecii și muștile ce mănâncă un sat, nici chiar mai multe sate“. M'am mestecat, cum v'am spus nainte, în aceste lucruri, pentru-că în timpul petrecerii mele acasă — unde eram ocupat cu studii — nu mai puteam suferi ca duș-

manii bisericii să-și bată joc de ea, și pentru-că mi-aș fi ținut de păcat, dacă nu aș fi cercat să scot din biserică lui Christos pe cei ce chiar el ni-a învățat să-i scoatem, căci singur i-a scos. „Mi-am zis că e datoria mea să mântui poporul satului nostru din ghiarele necurate ce-l țineau și biserică, și să-l învăț să se chivernisească singur, aci, unde el e stăpân nețărâmurit, în marginile legilor. Am voit să-i deschid cărări noi de cultură prin biserică, ca să am o adevărată plăcere să șed acasă, cele 2—3 luni, ce la toată întâmplarea nădăjduiam să le pot petrece acolo în fi-caro an.

Și izbutisem în acești șasă ani, de când sunt președinte al Comitetului parohial, să tămăduiesc relele moștenite din trecut și să pun în rindială averea bisericească. Așa, că îndămnasem mijloacele pentru a putea începe o frumoasă muncă culturală.

Zic numai atâta, ca să nu mai vorbesc și de lucruri zădărnice de dușmanii ce vi i-am aretat ai bisericii. Se 'nțelege sprijinit am fost cu bunăvoință și pricepere din partea Intregului Comitet, și episcopii, cari au purtat greul muncii, toți țărani, și au făcut datoria cu toată curățenia și rivna.

Dar Satana se teme de lumină, și pe unde el simte că are sa vină, își trimite de grabă slugile sale, să-și întindă arpile, ca ea să nu poată străbate.

Duminecă la 5/18 Ianuarie era să avem sinod parohial (ca în toți anii în luna asta) pentru-ca Comitetul să facă raport prin președintele sau asupra socoților episcopiei, asupra mișcării averii bisericești în anul trecut, și să arete planul de venite și cheltuieli pentru anul ce se începe. Și după ce se va fi sfârșit cu acestea, trebuia să se facă alegere nouă de Comitet și episcopii, fiindcă, de rândul asta, se încheia tocmai un period de trei ani de funcționare a aleșilor vechi.

Credeți că am putut ajunge să lucrăm ceva, domnule Maior? doamne păzește! Abia s'a deschis sinodul și președinte a propus alegerea unui sau doi notari, când un urlet îngrozitor a izbucnit dintr-o parte a bisericii, Susnumitul dascăl și birtașii satului, cari sunt totodată negustori, familia Radivoiovic, moșul (peste 85 ani), fiul și nepotul (de a alt fiu), detese signalul. Cu greu am putut în sfârșit desprinde din aceste sberete numele de Anton Craia. Ca să-i potoliască, preotul l'a anunțat în urmă ca notar, împotriva dorinței pății celei mai mari al membrilor sinodului a oamenilor celo. așezați și liniștiți, ce stau în partea

ceslaltă a bisericii. Ce să mai pomenesc de suirea pe scaun a dascălului pentru a mulțami letelor până de lucrederea pusă în el, fără măcar să-și fi cerut cuvânt dela președinte. Ce să mai vorbesc de rădicarea lui în slavă de o ceată de tot felul de oameni, mulți fără vot, din cari unii își făcuse școala omeniei prin închisori? Toate astea erau fapte de birt și ocară bisericii...

După ce cu chin cu vai s'a putut potoli puțin aceste turburări, trebuia înainte de toate ciuită lista membrilor sinodului pentru a fi verificată și de sinod. Pentru a se putea ajunge la o ordine și ispravă, și cum în cetele turburătoare dijbăia 4 de cei neindreptățiți la vot și câte 3—4 dintr-o familie, președintele se roagă, să să tragă cu toții într-o parte a bisericii, și să treacă în celelaltă parte fie-care pe rând, când va fi strigat pe listă. Cei cari nu sunt membrii ai sinodului să plece din biserică. Li se anunță apoi dela început, că cei ce trăiesc în concubinată nu sunt membrii votanți ai sinodului, după legile noastre. Abia a zis preotul aceste cuvinte și cei trei birtași și dascălul d-teră iarăși semnul de turburare rădicând mâinile în sus și strigând, „Și iarăși urlete turbate, ca de haitele de lupi flămânzi în miez de iarnă grea, sguđuiau biserică. De geaba se ruga președintele, de geaba ne rugam eu, să stea liniștiți, să citim lista, să predăm socotelile, și în urmă să trecem la noua alegere. Birtașii rădicau mâinile strigând, „nu ne trebuie socoți, alegere să facem“, și până ce ei strigau, lumea urla înflorător, lumea adusă și ispitită de ei, și de dascălul, căci o mare parte, oamenii așezați și cinstiți ședeau în liniște. Ba văzând turbarea, aceștia se rugară de președinte să împărștie sinodul, căci se temeau că se vor năpusti cu puterea asupra lor. Și într'adevăr ne mai fiind chip a face liniște, sinodul a trebuit să fie împărștat.

Me iertați, domnule Maior, că am scris prea amănunțit, cum s'au petrecut aceste lucruri. Am vrut să vedeți și d-voastră și lumea cum se increază câte-odată la sate, și ce suflete spurcate se găsec de așia fără rost poporul. Am voit ca să înțelegeți și din pășania mea încă mai bine pășania d-voastră cu reprezentanța comunală. Ce-au putut face acolo dacă aceeași oameni în parte, au putut turbura ast-fel biserică, pentru ura cumplită o au împotriva mea, — pentru că din pricina mea au și-au putut urmări căți-va ani interesele lor private și în biserică. Ce se mai zici, domnule Maior, dacă

acești oameni au putut găsi haite ce să le asmuțe în potriua mea, când știut este, că am muncit de geaba, am perdut septemăni de zile în fie-care an, dela lucrul meu scump într'altă parte, și am alergat pe cheituaia mea de aici și dela Viena, ca să revăd singur socotelile episcopiei, și să am prilej să vorbesc și să raportez chiar cu despre toate poporul meu... Și cine știe, dacă partea curată din acest popor al satului nostru, dacă oamenii cinstiți și așezați, văzând turbarea haitelor, vor avea băbăția, să și apere biserică până la sfârșit?

Cine știe dacă cei de treabă nu vor lăsa, îngroziți, rodul muncii noastre desinteresate pe mâna birtașilor și a dascălului matriculant a celui matriculant, care nici în lista sinodului nu ar trebui să aibă loc, el, care în loc să îndevane pe îndurăței și să săvirșească și căsătoria religioasă, așa după cum legea creștinească așa după cum legea lui cere să facă, își ratejoc de legea creștinească zicându-le, „dacă aveți banide lăpădat, ve duceți și la popa să vă cănune... că lipsa naveți de el!“ Și pe mâna birtașilor? Pentru-că am trebuit să scoatem dela ei cu judecătoria o datorie de 600 floreni, ce a datorau de 35 de ani bisericii, și pentru care barem 20 de ani din urmă nu plătau decât 5% interese.

Și ca datorăși ai bisericii lucrau din puteri împotriva ei, — dar încă în urmă, de ce cumplite fapte dușmănești s'au făcut vinovați!

Dar' v'am spus și nainte, că cele mai negre păcate ale dascălului trebuie să le fac. Toate le va veie odată vremea...

Dați-mi voie să vă pomenesc numai de ce mijloace de așitare s'au folosit acuma mai ales. Aūd că au împărștat vorba în lume (el și ortacii lui), că eu am răsipit banii lor pe la bănci (adecă banii bisericii). Trebuie aduși napoi, ca să se folosiască omeniei de ei. Le vor face ei „bancă“ cu banii bisericii. Minciună și prostie. Legile aduse în sinoadele noastre eparchiale nu îngăduiesc darea banilor bisericești ca împrumut, nici înființarea de bănci, ci punerea lor la bănci o rinduiesc. Si tocmai aci e buba, că Comitetul presidat de mine s'a supus legilor și a început a incasa banii dați de el, de dascălul împrumut la oameni, și încă numai cu 5 la sută, și a început a-i pune la bănci, fără a mai da împrumuturi, din cari biserică a păgubit și păgubește încă foarte mult, căci partea cea mai mare a intereselor sunt în restanță, neplătite, la firea fiecărui an. Și trebuie să știți că afară de negustor, pe

Solomon.

— Legendă. —

III.

Adevărat, că Solomon (împăratu) pe cât a fost de cuminte, pe atât a fost și frumos, că păreche să-i fi așiat.

De aceea li și ziceau „frumosul Solomon“.

Când lui Solomon li tresăriseră muștele... tată său li tot sfătuse, ca să nu-și ridice ochii prea pe sus, ci să caute numai în dreptul ochilor, căci altcum e primejdie ca să-i lacrima ochii și să-i sângere inima... Dar Solomon s'a făcut a nul înțelege pe tată-său până când acesta i-a spus odată verde și oblu în față, zicându-i: să nu-și lee nevastă mai frumoasă decât el ci mai bine una mai napol cu ceva; că vești, zicea tată-său, David, în femeea prea frumoasă n'al ce te prea increde că nu dă mână cu dracu...

Dar caută tu, că l'a asculta Solomon! Solomon și-a luat de nevastă una dintre cele mai frumoase fete de împărat, ba că cea mai frumoasă din aceea lume.

Mergându-i veste lui Solomon despre frumoșea soției sale și despre înțelepciunea minții lui, asta veste a ajuns și în urechile lui Cript-împărat; ear acesta s'a umplut de mânie, nu atât pentru înțelepciunea lui Solomon, cât pentru că Solomon are soție mai frumoasă decât a lui și astfel și-apus în

gând să-i fure nevasta. Dar cum? Eată cum:

Cript-împărat s'a făcut vracin (farmacist) și sa dus în orașul lui Solomon, ducând cu sine o mulțime de sticlucă cu fel-de fel de leacuri, între care au fost și leacuri adormitoare și trezitoare și s'a așezat cu ele în apropierea curții lui Solomon strigând mereu: „Haidăți la leacuri întinări-toare, care te fac să nu îmbătrânești, cât trăiești!“

Auzindu-l împărăteasa lui Solomon, se născu în inima ei dorul de a fi tot tinăra și frumoasă, se apropie de el și i ceru din leacurile acelea: ear el li dete o sticlucă din leacul adormitor, spunându-i ca să-l bea dimineața, până când încă o în pat; ear ea luând sticlucă se duse cu ea acasă și nespunând nimeni nimic în dimineața următoare beu leacul și adormi. Afând o Solomon moartă (numai la apariția) în pat, făcu veste în toată țara lui și făcând toate pregătirile o îngropară cu cinste, cum să cuvine unei împărătese, vezi bine.

Cript-împărat, care până la îngropăciunea împărătesei lui Solomon sta ascuns dimpreună cu al sei (căci mai dusese cu sine ministri), noaptea s'a dus la mormânt și dosgropând-o a luă, punând-o în trasură și hal cu ea până în țara lui, în orașul lui, în curtea lui și o deșteptă cu ajutorul leacurilor.

Impunise împărăteasa lui Solomon doi ani la curtea lui Cript-împărat; ear la doi ani Cript-împărat scrisse lui Solomon o carte

în care i zise: „Impărate, Solomone! Te-ai ținut om cu minte și înțelept; dar mintea și înțelepciunea ta a căzut sub puterea vicieșugului meu. Impărăteasa ta de doi ani e împărăteasa mea și pe când tu o ții moartă și putredă în mormânt: e trăiește și e veselă. Eu am două, tu nici una“.

Celind Solomon cartea, li veni a crede, că Cript-împărat a nebunit; da sfătându-se cu ministrii lui, cercară în mormânt și ne aflând în cosciug v'un semn de trup mort, se incredințară despre adevărul celor scrise de Cript-împărat. Ce să facă acum Solomon? Și-a adunat toate mințile și înțelepciunea și din toată oastea împărăției lui și-a ales pe cei mai sveiți ostași și oficeri și făcându-și un regiment a plecat cu el spre țara lui Cript-împărat. Zina stăteau ascunși și numai noaptea și în liniște „mărgeliau“ și și atunci tot pe ascunsuri: prin pădurii și pustietăți.

Când a ajuns Solomon într-o pădure deasă și mare, ce era la depărtare de cât teva chilometri de orașul lui Cript-împărat, dete ostirii sale următoarea poruncă:

„Dragii mei oșazi! Voi stați ascunși aci; ear eu merg la curtea lui Cript-împărat. Când eu voi suna în trîmbița întâioară: voi încălecați și vă chitiți armele; când voi suna a doua-oară: voi „mărgelii“ pe departe și în mai multe cete, în enjurând locul de unde se va auzi sunetul trîmbiții; ear când voi suna a treia-oară: voi dați năvală spre locul acela. Dar o parte să stați aci nemieșcați și numai până la marginea pădurii să ieșiți“.

Peste hainele împărătești Solomon a îmbrăcat o haină lungă și astfel a intrat în cetate până lângă curtea lui Cript-împărat și a tot pândit să-și vază nevasta. Dar nevasta lui Solomon nu putea să meargă nicăiri singură, ci tot însoțită de alui Cript-împărat și amândouă pășite de gardiști.

Într-o dimineață, ieșind cele două împărăteșe la preumblare, Solomon se alătură ear nevasta lui recunoscându-li li făcu semn... și dându-se la o parte se luă la vorbe cu el și fiind că Cript-împărat nu era chiar acasă, la curte, ci la casa țerit, la sfaturi cu ministrii, a chemat pe Solomon în curte și la așezat într-o chilie delături, prînându-i câte toate...

La mează zi a venit și Cript-împăratul acasă și s'a așezat la masă să prânzească, fără să știe ceva, nici chiar curtenii că Solomon e în curtea aceea, căci soția lui li făcuse dus, după-ee, zicea ea, și a dat plângerile... Și pe când Cript-împărat prânzea, avându și și la dreapta și la stânga pe cele două împărăteșe, cari, la dorința lui, mereu li desmăreau, sărutând-li, soția lui Solomon aduse vorba despre acesta:

— „Ce li ai face tu, Cript-împărate, lui Solomon, dacă l'ai vedea aci?“ În-treabă ea.

— „Ce să-i fac mai mult, decât l'as cinsti și-l'as ospeta“.

(Va urma).

nimeni n'au dat in judecată. nu-i vorbă e minciună bună de amețit lumea. — Apoi alta tot așa de groasă. Ortacii lui, ce vi i-am aretat, aștia cu vorba, că cu banii bisericii trebuie să li se facă vrun drum la pădure pe lângă apă, să-și poată aduce mai ușor lemne. Și sunt mulți proști, cari cred că banii bisericii se pot întrebuința la asta.

Cu minciuni de acestea ș'au ales, de când v'am scris întâia oară, primar și reprezentanță pe sprinceană lor. Și cu ele cearcă să străbată și in biserică. Eu nădăjduiesc că nu vor putea, că cei buni nu se vor lăsa să fie spăriați, căci fac păcat cătră Dumnezeu, dacă nu așază de dușmanie așezămintele lui. Nădăjduiesc mai ales, având încredere in înțeleapta povățuire ai protopopului care va trebui să presideze la noul sinod ce e nevoie să se țină. Dacă nu se vor găsi atâția oameni de înțelegere ca să biruiască, atunci într'adevăr e păcat că m'am trudit să le lucrez de geaba și să-i luminez atâta vreme.

Acum dacă biruiesc oamenii de treaba, atunci fundațiunea d-voastră va fi înapoiată fără alte greutateți. Noi, Comitetul vechiu am pus-o in bugetul anului curgător, 1903, la cheltuieli. Și preliminarul n'are decât să treacă prin sinod, și să fie aprobat de Ven. consistor diocesan.

Dacă ar fi minunea, comuna bisericească să se lasă pe duhuri protiv ice duhului dumnezeesc, atunci cred că veți mai avea greutateți. Mai ales că am auzit zicându-se din partea lor, că nu vor da ei napoi fundațiunea, cinstea p'imită nu se da napoi. La toată întâmplarea, cred că e de lipsă să avizați de grabă Banca „Nera” asupra hotărîrii d-voastră, ca să fie cu băgare de seamă asupra Acțiilor ce formează acea fundațiune.

Mă îngăduiți acum să sfârșesc fără a mai face altă vorbă. Oă, am scris iarăș prea mult. Pentru aceasta mă rog de iertare. Dacă aveți ceva de spus, și nu vreți pe cale publică să-mi spuneți, binevoiti a-mi scrie aici sub adresa; „Fundațiunea universitară Carol I”.

Și, primii, Vă rog Domnule Maior, asigurarea celei mai desăvârșite stime.

Al d-voastre devotat
Dr. Ioan Șerbu.

Eminescu suflor.

In Strada Domnița Anastasia din București, locuia, acum vre-o douăzeci de ani, bătrânul compozitor muzical A. Flechtenmacher pe care l vizitam foarte des. Era un om bănd și foarte prietinos. Soția sa, Maria Flechtenmacher se retrăsese dela Teatrul Național și redig-a o revistă literară: „Femeea Română” la care colaboram și eu.

Parcă văd și acum locuința celor doi artiști: volume mari așezate prin salon, note muzicale, portretul in oleiu al lui Christian Flechtenmacher, juriconsultul Moldovei pe vremea lui Mihail Sturdza, mobilă veche și modestă.

— Pe la 1865 d ta era la Iași, dle Flechtenmacher?
— Da. Eram șeful orchestrei teatrului și compozitor muzical.
— Faceai muzică la piesele lui Alexandri?
— Și la ale lui Costache Negruzzi.
— Apropo! Ce fel de om era Alexandri?
— Bun scriitor; dar era prea manierat, prea mânușat. Era ciocol. Costache Negruzzi, din potrivă era cât se poate de prietinos, de apropiat.
— Ce spui?
— Da.
— D ta, d nă, ai cunoscut de sigur pe Eminescu?
— Pe Eminescu? Cum nu. A fost suflor la teatru. Un tinăr cu părul cam lung și cu mustățile cam rase.
— Așa se purta?
— Da. Abi la Cornăuți, in Bucovina, a avut haz...
— Ce?
— Eu eram in trupa lui Pascaly care da reprezentări in Cornăuți. Eminescu, suflorul, umbra cu niște ghete rupte, in niște haine... val de lume.
— Și?

— Și l'a observat Pascaly, directorul. Acest artist avea ceva din școala vechilor actori: prestanța, aerul sententios. Când mergea pe drum țineajcapul ca Napoleon. Mă mir cum a văzut el ghetele rupte, ale lui Eminescu!

— I a făcut observații?
— Nu. L'a întrebat dacă n'are altele mai bune. Poetul i a răspuns că n'are.
— Păi să și cumperi...
— Să-mi cumpăr... dar n'am parale.
— Poftim cinci zeci de lei... Să-mi vîl disează cu ghete și cu haine! Mai înțeles?
— Am înțeles, îi răspuse Eminescu care umfă banii și plecă prin oraș.
Când se întoarse seara, Pascaly îl luă de scurt:
— Ai cumpărat ghete și haine, domnule?
— Da?
— Unde sunt?
— Uti-le.
Și l' arătă operile complete ale lui Goethe și ale lui Heine:
— Uite, Goethe și Heine...
Ianuarie 1903. D. Teelor.

PARTEA LITERARĂ.

O seară în povești

sau
Lumea schimbată.

Comedie într'un act.
De
Emanuil Suciu.
(Urmare).

Simion: Stai numai stai, că și-o spune și asta; cam pe după logăr la vre-o 5 ani m'au pus popa, Ciuleiu fie ertat, gociu (crânic) și pe vremea aia la noi in sat numai dumnealui și dascălul avea cisme, noi eștelalți eram toți cu opinci.

Intr'o zi ce zice popa cătră mine, — gociule vezi de-ți cumpără o păreche de cisme cu vre-o 3-4 zloți rîi, — (ca să umbra pe atunci) ca să te pot cunoaște dintre eștelalți creștini. Aia ca aia da de nu-mi cumpăram cisme, nu mă mai lăsa să intru cu opinca in altariu, și așa am fost silit să-mi cumpăr, dar' nici nu-mi pare rău, că le-am avut 7 ani de zile căci numai Dumineca le încălțam până veneam dela biserică.

Toma: Măi măi da cum s'au mai schimbat toate, — da aduci-ți aminte de dascălul Rogozan — fie unde-o înserai, — că era îmbrăcat ca și unul din noi, numai să cunoștea că-i dascăl pe cisme și pe cămașă, că cămașa lui era mai lungă ca la eștelalți.

Da unde nu-mi eșia din curtea lui trei pluguri, cu toate că simbria îi dam numai trei copuri de cucuruz de gazdă. Azi însă la el de azi îl dăm trei sute de zloți și mă rămășesc că din școala lui întregă nu-i harnic vre-un copil să-mi zică psalmi lui David cum îi ziceam noi fără de carte.

Simion: Ba nici el nu-i harnic.
Toma: Anevoe — anevoe, că acumă îți învață copiii despre broaște despre gândaci, despre șoareci tot prostii de elea ce nu trebuie, dar rugăciuni de elea sfinte din psaltire din bucovnă ba. — Da nici nu cred să le fi arătat vre-odată copiilor psaltirea. Ș'apoi îl dăm atâta sumă de bani.

Simion: Er, acumă are alte grijii, și pe nepoțelii nostri și-i învață tot nimicuri de elea cum zici ș'apoi la examen tot îl laudă pătrupopol ca pe un prinț și îl ridică cu laudele până-n nori.

Toma: Ce te miri au doară tu nu știi proverbu: că cioară la cioară nu-i scoate ochii, că ei se laudă unii pe alții și trag bani de pe pelea noastră.

Simion: Așa-i, așa-i, da îți minte dacă am dat in povești de estea pe popa Ciulei fie ertat, cum era? Că era ca și dascălul cu cămașă lungă numai că e mai avea și barbă, da zău și la el avea ce vedea când eșia din curte cu patru cai ca patru smei și câte 6 părechi de boi, vaci și oi nenumerate.

Da ei de azi Dumnezeu să mă ierte că-i păcat să grăești rău de popa nu-ș așa ca ei bătrâni, și măcar zău ce plată bună le dăm, ba auzeam dela eștia din comitat — că capătă nu știu câte sute și dela împărăție și nu știu zău ce fac cu atâția bani și unde-i pun.

Toma: Unde să-i pună, da pe tăbac, nu-l vezi că pipă tot tăbac de al de un zlot de-l iae cu forfecile ca cum tai tu rogozul cu coasa.

Simion: Îi pace — îi pace... că dascălul-i acum ca un domn dela judecată și popa îi și mai mare.

Toma: D'apoi să nu ne mirăm așa tare de el, da mirate de eștelalți de ai nostri, că se duc un an doi in România și numai iacă-l îmbrăcat domnește, ba-ți grăește poește și numai te apucă florii când îl vezi pe uliță, că gândești că-i vre-un jucăuș de dare vinit eară pe capul la care-va.

Simion: Așa-i, așa-i că-i mândrie mare azi — îi pace — îi pace, apoi să nu se prăpădească lumea!

Toma: Ba se prăpădește — că mândria din zi in zi crește și se mărește, da ala îi un rău mare pe Români nostri măi cumetre, că cu cât se primenește femeea cu hăineturi mai frumoase și mai scumpe, cu atâta sărăcie in casa aia intră tot mai afund și mai afund, cum zice vorba: că mândria aduce sărăcia, ș'apoi unde au intrat odată sărăcia, și o prins rădăcină, apoi de acolo nici cu șase bivoli n'o mai poți scoate.

Da noi să mulțămim Tatălui ceresc măi cumetre, că ne-a ferit de mândrii de elea, da și avem har domnului acum la bătrânețe ce ne trebuie de nu ne rugăm de nime.

Simion: Bine-ar face zău cum zici să se mai lase femeile de rumân de prostiile elea și să își facă cum își făceau și babele, estea când erau tinere haine mai de rînd, că nu cheltuesc atâta și le și sta mai bine — ș'apoi o cunoști că-i română. Dar cu haine de care își fac acumă nu și tu română-i ori jidovoică, că una-i cu rochie roșie, alta-i cu rochie verde, una-i cu ea galbină, hăialaltă intr'alt fel, de-mi par' că-s de elea dela panoramă, și cum zici vezi elea aduc sărăcia pe bieții români.

(Va urma).

Felurimi.

Carmen Sylva despre femeia română. Revista „Les Annales politiques et littéraires” din Paris a făcut și anul acesta un cadou de Crăciun citorilor săi prin broșura „La beauté féminine dans l'Univers”. (Frumuseța femeiască in toată lumea) In această broșură vedem portretele femeilor din toate țările, fie-care portret cu un text explicativ. Despre femeia română a scris înna-și Carmen Sylva. Estă ce scrie laureata scriitoarea:

Frumuseța femeii române a fost timp îndelungat renumită. Dar lumea ignora curajul și devotamentul ei, căci istoria acestel țeri aproape nu e cunoscută in Europa.

Fetița română, in etate de doi ani, cu ochii ei mari și melancolic și cu părul ei stufos și negru, cu limbajul ei limpede și senin, — este de o precocitate surprinzătoare. Când a ajuns de cinci ani, ea este deja mama mitică a fraților și sorerilor ei. La opt ani este aproape fată mare. Adevărat, că acum nu se mai măriță la etatea de 12 ani, căci aceasta ar fi contra legel celei nouă. In schimb se revanșează cu studiul. Ea face bacalaureatul, se face o doctriță: trebuie să dea drum liber prisosului, ce coace și se frământă sub acel păr stufos și sub acele spăncene mari și drăgălașe.

Inainte de asta cu patru-zeci de ani, cine-va era surprins intrând intr'un salon și văzînd acolo numai frumuseți desevrșite. Dar, atunci vieța era atât de simplă! Astăzi vieța este atât de grea. Copilele de zece ani împărțasesc deja grijile părinților și știu foarte bine, că nu totul este culoare de trandafie in lumea aceasta.

Sacrificiile și grijile sunt poate folositeare sufletului — și încă cât de folositeare! — de sigur însă sunt vătămătoare pentru dezvoltarea corpului, care nu mai

crește ca o floare frumoasă, drăguță și scutită de grijii! fără să mai vorbim de plăcerile lumesci cari nu erau cunoscute odinioară și cari au devenit tot așa vertiginose și de luxoase, ce și in alte țeri.

Dar este imposibil de a se opri, mai ales într'o țeară, care a făcut sfurtări supraomenești pentru a ajunge in timp foarte scurt la nivelul dezvoltare al celor-lalte. Trebuia, vrînd nevrînd se cadă in multe prăpăstii și primejdii neprevăzute. Va surprina mișcarea cea mare, iubitele mele femei române, pe cari v'am studiat cu toată atențiunea și din tot sufletul meu. Și conțez in viitor pe voi, cari n'ajți să vă vi-se prăpădească țeara prin atâtea lăcomșiani, că îi veți da încă erol re ai gândirei și de ai sabiei, îi veți da încă mame nobilie și mândre car, cari vor avea intrinsele toată seva solului aceleia bogat și roditor, care le-a născut și hrănit.

Un rege fochist. — In cursul unei preumblări in partea de miază și a Franței, entomobiul regelui Leopold (se știe că suveranul acesta ambiționează titlul de „regele fochiștilor”) suferi o stricăciune foarte serioasă.

Era într'un sat pierdut al Provansel. Trebuia să recurgă la talentul unui ferar.

Acesta examină in toate senurile mașina și, după ce se uită la rogi, rămase cu brațele încrucișate, intr'o atitudine încurcată.

— E: bine? întrebă Leopold nerăbdător; n'ai reparat nici odată un automobil?

— Oh, ba da, răspuse ferarul, dar nici odată automobilul unui rege.

Auzise pe tovarășul sportemantului numindu l pe acesta „majestate”.

Răspunsul acesta aduse un zimbet pe buzele suveranului Belgiei. El asigură pe ferar că că mecanismul trăsării sale nu diferea de acela al altora.

— Știu bine, zise ferarul, dar...

— Dar?

— Caut să văz cât a-și putea să-ți cer pentru lucru... Regii sunt așa de rari pe aici.

O politetă împinsă prea departe. — Și cu politetea e ca in toate lucrurile din lume: trebuie multă dar nu „prea multă”. Un exemplu a probat aceasta la serata dantantă dată de d-nu Teodor, băcan in Quimper, Franta.

Ducându se să invite pe o tânăra fată, Paul Martin căleă din băgare de seamă pe piciorul lui Arsene Marchand, care se ridică îndată și zice cu politete:

— D le. Îți cer ertare.

— Nu, d-le, nu, răspune d-nu Martin.

— E greșeala mea...

— Z când că nu e greșeala mea, zise Martin, însemnază oare-cum că spun c minciună.

Nici de cum... Dar chiar d ta, declarând contrariu!, nu pare că zici acelaș lucru de mine?

— Să te ia dracu, bombani Martin, nu ești decât un idiot! Nu cum-va pretinzi să-mi dai lecție de bună educație?

— Dar d ta nu pretinzi acelaș lucru? zise Marchand atins.

Afacerea se învenină. Aseltul de politete, se termină printr'un asalt de box. Și cei doi oameni trebuiră să fie expulsați din banii.

DECLARAȚIE!

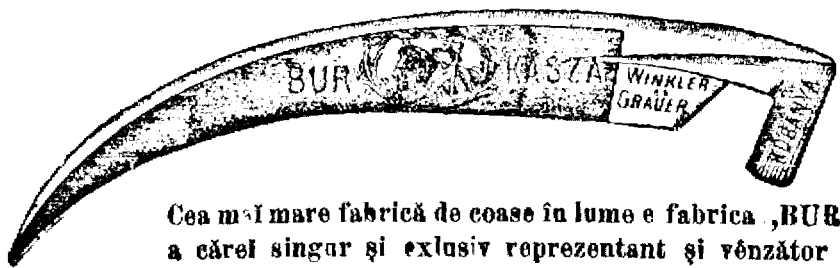
Subscriși aducem la cunoștința publică cumcă prin aceea că am subscris că familia Dnului notariu Iulia Albini este familie cinstită, nu am subscris și aceea că a iubitalul nostru paroch Emanuil Beșă este necinstită.

Domnul vice-notariu Ioan Ciamaș, vărul domnului notariu Albini numără atata ni-a spus ca să subscrim că familia d lui Iulia Albini este cinstită. — Noi numai aceea am subscris o. Despre tot ce s-a scris prin gazete despre iubitalul nostru paroch E. Beșă n'am avut și n'avem nici o cunoștință deci nici a susținea nu putem.

Nol pe un Dumnezeu ce ne ține declarăm publice că pe părintele E. Beșă îl cunoaștem ca om onest ear familia d-ule ca pe una dintre cele mai cinstite lin Zlagna și mai mult d-șă este la înălțimea chemării sale preoțești este un brav și destoinic apărător a tuturor intereselor noastre bisericești școlare și fundaționale.

Așa să ne ajute Dumnezeu!!!
Zlagna, la 17 Ianuarie 1903.
Petru Petri m. p., Petru Frisecan m. p., prim-epitrop.

3004 1-20

Cea mai mare fabrică de coase în lume e fabrica „BUR“ a cărei singur și exclusiv reprezentant și vânzător e

WINKLER ȘI GRAUER

Köbánya, Nr. 34.

Cine vrea să cumpere o coasă bună și tracică, acela să nu și cumpere coasă, până nu va cere dela firma de sus un catalog ilustrat, ce i se va trimite numai decât gratuit. Lunile de iarnă sunt mai potrivite pentru adunare de comande.

Adunătorilor rabat! Garanța deplină! Serviciu prompt!

Mai multe miș de scrisori de mulțumită și comandare stau la dispoziție on. public. I briel de transval 1 fl. 50 cr.

Mai ieftin ca ori-unde.

Din privilegiul sezonului de iarnă și primăvară am onoarea de a recomanda onor. public marele și bogatul meu **deposit de**

haine bărbătești și de copii,

ce se vând cu cele mai moderate prețuri, precum și cele mai fine costume de modă și de salon pentru bărbați și copii, pardesiori și îmbrăcăminte de dormit, paltoane de ploaie, bunzi de iarnă, precum și bunzi de oraș și havelocuri.

Recomand depositul meu de haine de iarnă și primăvară, mai ales onorațiilor domni peoți, cărora le vând cu cele mai ieftine prețuri.

Cu stimă 885 5-6

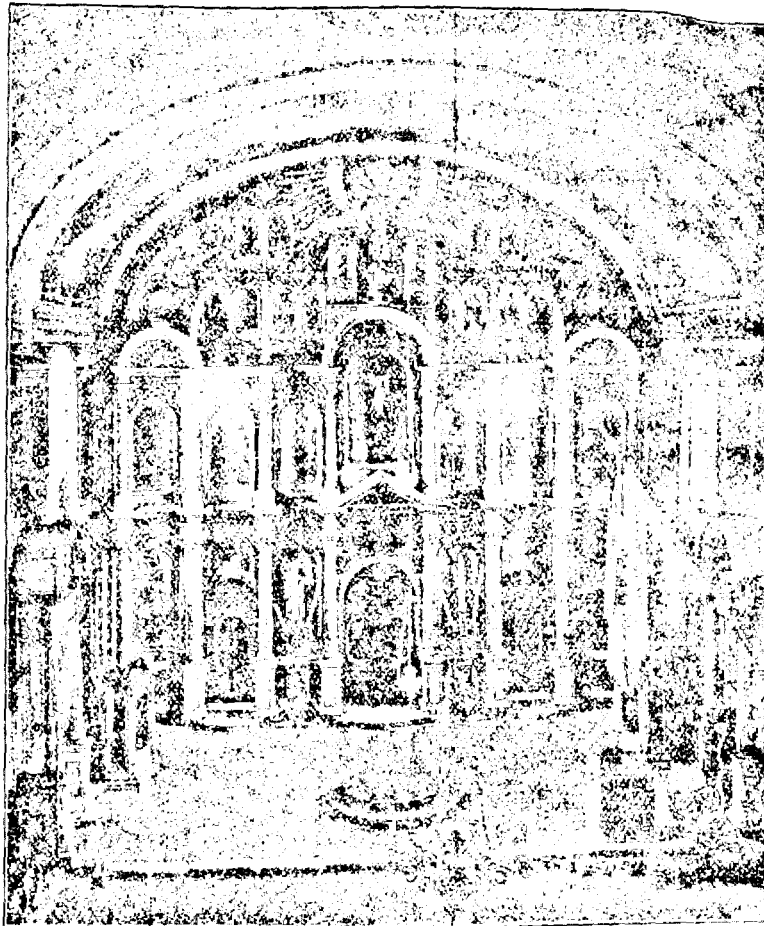
Isidor Moskovitz,

Calea Andássy 8 (In față cu biserica minorităților.)

Mai ieftin ca ori-unde.

Ioan Cotîrlă și fiul

atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie.
Oravița-română.

Aranjament complet pentru efectuare de iconostase (tâmplă), tronuri, jaturi, strane, chivoturi, râpizi și ori-ce alte lucrări de lemnărie în bisericile noastre de rit oriental. Schițare și efectuare de planuri după comande, mobile și tot felul de instrumente de școală, bănci, table, catedre, mașini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanță desăvîrșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum 887-10

ÎN URMA

au zis deja nenumărați bolnavi cari au întrebuințat *spiritul galic* a lui *Vértes* la boalele cele mai osebite și prin întrebuințarea lui au scăpat de suferințele lor sau cel puțin au scăpat de durerile cumplite. Dacă ai vrea să publici zecile și sutele de miș de scrisori de mulțumită, scrise despre *spiritul galic* al farmacistului *Vértes* de oameni de rînd și cu rang din toate părțile lumii, — scrisorile ar umplea o bibliotecă. O broșură, ce conține scrisorile de recunoștință sosite în vremea din urmă, precum și îndrumări cu privire la boalele în contra cărora se poate întrebuința cu succese *spiritul galic* a lui *Vértes*, îți stă la dispoziție *gratuit*.

Spiritul galic a lui *Vértes* în urma modului deosebit de preparare se întrebuințează cu succes ca leac *compressă* și *ungere*, ce micșorează durerile, mai ales la bolile: *l odagra, reumatism, răceală, dureri de cap, mîsele și nervi, paraliză, scintiri, inflamații și buboi, dureri de piept și grumaz, și a.* — Ca leac *recoritor*, ce-ți redă puterile e a se recomanda mai ales aceluia cari umblă mult, precum: *turistilor, factorilor poștali, soldaților, vîntătorilor, biciclistilor și a.* — Ca cel mai bun și plăcut *cosmetic* servește spre promovarea creșterii *părului* și curățirea capului de mătreațe și spre curățirea gurii, căci 5-10 picuri ajung să capetăm o apă de spălat plăcută și recoritoare pentru gură și dinți.

Ca leac *intern* *spiritul galic* a lui *Vértes* se poate folosi cu mult succes la *spasmuri gastrice, diaree, colică, dureri de cap și de stomac, ca o beutură recoritoare foarte plăcută, și a. m. d.* E o adevărată binecuvîntare în părțile acele unde nu este apă bună, spre pildă în pusta de jos — deoarece-ce căți-va picuri turnați în apă omoară *baciliile*, și fac din apă de nebeut și nesănătoasă, o apă bună și sănătoasă.

Peste tot *spiritul galic* a lui *Vértes* se poate folosi aproape la toate boalele ca leac la îndemână, — cu mult succes. Se poate întrebuința ca beutură, picurând căți-va stropi pe zahăr sau în apă, sau ca unguent, fricționând cu el părțile unde suferi.

Nici o mirare deci dacă toți cei cari au folosit odată acest leac de casă *excellent, sigur și multilateral* exclamă:

Doresc să am numai *spiritul galic* a lui *Vértes* și nu altul!

...este motive *spiritul galic* a lui *Vértes* e lăsat că nici un alt leac, nu poate decă căpeta pretutindeni, în toate farmaciile, drogueriile și

Marca înregistrată

spîteriile, în special acolo, unde se află *afișe cu marca cunoscută*. Cumpărătorii sunt rugați să ceară *express* *spiritul galic* a lui *Vértes*, căci au obvenit cazuri, când cumpărătorii au căpătat alt spirit, așa zis *mai estin*, dară fără nici un efect și putere vindecătoare.

Oare *spiritul galic* a lui *Vértes* în adevăr e mai scump decât celelalte *spirite* cum pretind mulți vânzători, cari prin vinderea *spiriturilor* „mai estine“ câștiga mai mult și pentru aceea vor să înduplece publicul să cumpere astfel de *spirit* „mai estin“. — Așertia asta este cu desăvîrșire neîntemeiată. Abstăgînd dela aceea, că un leac eficace, corespunzător pentru scopul pentru care îl iai, nu-l nici când prea scump, ci scump e numai un leac fără folos, fie acela ori-cît de estin, — *spiritul galic* a lui *Vértes* nici în privința cantității nu-l mai scump, ci tocmai chiar mai estin, decât celelalte soiuri, deși pentru același sumă se dă lichid mai puțin. Din *spiritul galic* a lui *Vértes* se cere anume o cantitate cu mult mai mică ca din alte soiuri; spre pildă la fricțiuni din alte soiuri trebuie să iai o lingură de zupă, din *spiritul* lui *Vértes* însă ajunge o linguriță mică; ca să-ți faci o bună apă de gură îți trebuie 5, cel mult 10 picuri din *spiritul galic* a lui *Vértes*, pe când din alte *spirite* îți trebuie cel puțin de 3 ori atîția. De aceea o sticlă din *spiritul galic* a lui *Vértes*, deși pe lângă același preț capetă o cantitate mai mică, în urma puterii și eficacității sale ține mai mult decât alte soiuri, și e prin urmare *absolut mai estin*.

În *vînzare deschisă* — cu măsura — *spiritul* acesta nu se capetă *nicuiri* ci numai în sticle à 30 fil., 1 cor. și 2 cor. — *Veritabilă* e *marca* „*Vértes*“ dacă pe sticlă sau cutie să află *fernul-marcă de scut* și *amele* „*Vértes*“.

Spiritul galic a lui *Vértes* e una dintre puținele specialități ungară, cari se bucură de un bun renume nu numai în Ungaria, ci și în străinătate. Numai de curînd a fost premiat la expozițiile dela

Ostende, Paris, Roma și Londra

cu premiile *întâi, diplome de onoare, cruce de onoare și medalie de aur*. O sticlă simplă din *spiritul galic* a lui *Vértes* impr. cu îndrumarea de lipsă, costă 1 cor. și 2 cor. și 2 cor., atîta ca o sticlă simplă 2 cor., o sticlă de probă 30 fil. Se poate căpeta direct la

L. Vértes, farmacia la „Vulturul“, Lugoj, Nr. 346

ear în Arad în farmaciile, drogueriile unde se află placate cu *fernul-marcă* și în special la: Kelemen Földes și Iuliu Tábor, farmaciști, Benó Bauman, Isidor Berger, Ludovic Dalmel, Augustin Dür, Francisc Dusek, Carol Edorer, Samuil Guttman, Anton Korácsy, Iuliu Lazar, E. Löcs și Co., Maximilian Politzer, Maurițiu Rothstein și David Weisz; în Aradul-nou la: A. Riegler și Nicolau Theiss; în Păncota: Ludovic Barna, Edmes Beamter, Coloman Duffek; în Peelea: Emanuel Iritz și Ferdinand Turczky; în Sânt-Ana-nouă: Adam Zimmermann.

BETIA.

Remediul D-Tale în contra beției a făcut miracol! Bărbatul respectiv s'a vindecat total de beție, și este treaz și diligent, aceasta o putem mulțumi numai D-Tale. Dumnezeu să-ți-o respătească. Franz Havlovic, Krucoza.

Mă grăbesc a Vă mulțumi pentru remediul în contra beției trimis, bărbatul meu nu bea de 2 luni rachi și eu sunt fericit. Elise Unterlercher, Bleiberg.

Vă rog a-mi trimite o sticlă din remediul în contra beției, am voie să mîntui pe un bărbat de patima beției. Înainte de 2 ani m'am mîntuit pe mine de această patimă imorală și de atunci nu mai beau. Mathias Hauswirth, Rausenbruck.

Îți exprim mulțumire pentru remediul în contra beției trimis mie. Franz Burlan, Idrbits.

Pentru remediul în contra beției donat mie, îți exprim cea mai profundă mulțumire, aceasta m'a vindecat de beție. Încă odată Vă mulțumesc și Vă rog a-mi trimite o dosă dublă pentru un amic. George Ranimiroff, Varna.

Te rog să-mi mai trimiți o dosă dublă din remediul D-Tale în contra beției și pentru sticla în-tîia Vă mulțumesc. Iosif Gaszner, Somtogsberg.

Prima sticlă din remediul D-Tale în contra beției a avut rezultat minunat, te rog a-mi trimite încă o sticlă. Andreus Hutter, Aushowitz.

Remediul D-Tale în contra beției a avut succes miraculos la un bețiv, Vă rog încă o dosă pentru un alt individ. August Berger, Gaja.